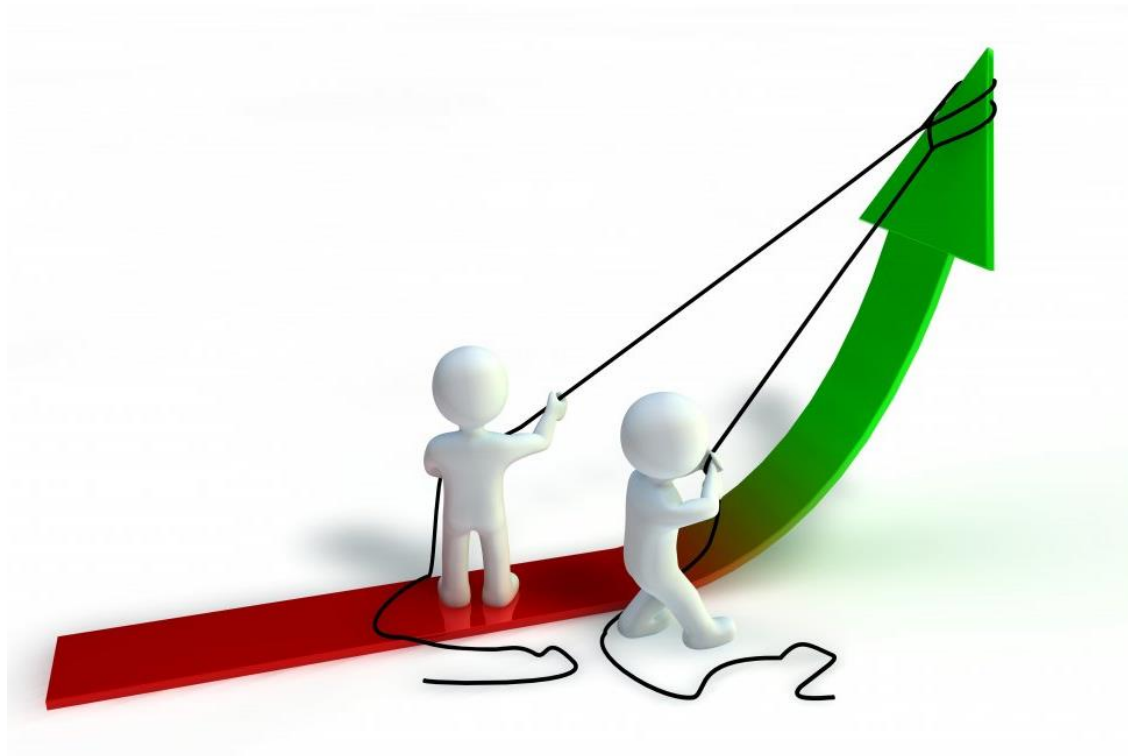

Programma toetsing onderbouw

Afdeling basis-kader onderbouw

Inleiding

Beste ouders en leerlingen,

In de onderbouw van het voortgezet onderwijs hebben scholen veel ruimte om hun onderwijs zelf in te richten, zie [bijlage 1](#) voor meer informatie hierover. De onderbouw is bijvoorbeeld niet verplicht om een programma van toetsing te hebben. In de bovenbouw is dit met het PTA¹ wel zo. Toch vonden de docenten van afdeling basis-kader onderbouw het tijd om qua structuur iets meer aan te sluiten op de bovenbouw. Dit heeft ertoe geleid dat er op de afdeling vanaf schooljaar 2019-2020 gewerkt wordt met een Programma van Toetsing Onderbouw (PTO). De inhoud van het PTO staat in dit document. Gebruik vooral de inhoudsopgave om naar belangrijke informatie te zoeken. Het document is niet gemaakt met de gedachte dat het van voor naar achter gelezen moet worden.

We hopen dat dit PTO inzicht geeft in onze manier van beoordelen. Als er vragen zijn horen we dat graag. Teamleider, coaches en docenten van onze afdeling zijn van harte bereid om antwoord te geven op vragen.

Team basis-kader onderbouw

¹ PTA = Programma van Toetsing en Afsluiting

Inhoudsopgave

Werkwijze op afdeling basis-kader onderbouw	4
Overgangsnormen afdeling basis-kader onderbouw	5
Leergebied taal	6
PTO Nederlands leerjaar 1	7
Beheersingsnormen Nederlands leerjaar 1	9
PTO Nederlands leerjaar 2	10
Overgangsnormen Nederlands leerjaar 2	12
PTO Engels leerjaar 1	13
Beheersingsnormen Engels leerjaar 1	14
PTO Engels leerjaar 2	15
Overgangsnormen Engels leerjaar 2	16
PTO Duits leerjaar 1	17
Beheersingsnormen Duits leerjaar 1	18
PTO Duits leerjaar 2	19
Overgangsnormen Duits leerjaar 2	20
Leergebied rekenen en wiskunde	21
PTO Wiskunde leerjaar 1	22
Beheersingsnormen wiskunde leerjaar 1	24
PTO Wiskunde leerjaar 2	25
Overgangsnormen wiskunde leerjaar 2	27
Leergebied mens & natuur	28
PTO Biologie leerjaar 1	29
Beheersingsnormen Biologie leerjaar 1	30
PTO Biologie leerjaar 2	31
Overgangsnormen Biologie leerjaar 2	32
PTO Verzorging leerjaar 1	33
Beheersingsnormen Verzorging leerjaar 1	34
PTO Verzorging leerjaar 2	35
Overgangsnormen Verzorging leerjaar 2	36
Leergebied mens & maatschappij	37
PTO Mens & Maatschappij leerjaar 1	38
Beheersingsnormen Mens & Maatschappij leerjaar 1	40
PTO Mens & Maatschappij leerjaar 2	41
Overgangsnormen Mens & Maatschappij leerjaar 2	42
PTO Economie leerjaar 2	44
Overgangsnormen Economie leerjaar 2	45
Leergebied kunst & cultuur	46
PTO Op Eigen Houtje leerjaar 1	47
Beheersingsnormen Op Eigen Houtje leerjaar 1	48
PTO Op Eigen Houtje leerjaar 2	49
Beheersingsnormen Op Eigen Houtje leerjaar 2	50
PTO Tekenen leerjaar 1	51
Beheersingsnormen Tekenen leerjaar 1	51
PTO Tekenen leerjaar 2	52
Overgangsnormen Tekenen leerjaar 2	53
PTO Muziek leerjaar 1	54
Beheersingsnormen Muziek leerjaar 1	54

Leergebied bewegen & sport	55
PTO L.O. leerjaar 1	56
Beheersingsnormen L.O. leerjaar 1	57
PTO L.O. leerjaar 2	58
Overgangsnormen L.O. leerjaar 2	59
PTO Sportklas leerjaar 1 + 2	60
Leergebied mens & media	61
PTO Informatiekunde leerjaar 1	62
Beheersingsnormen Informatiekunde leerjaar 1	63
PTO Informatiekunde leerjaar 2	64
Overgangsnormen Informatiekunde leerjaar 2	65
Leergebied vakoverstijgend onderwijs	66
PTO VOO leerjaar 1	67
Beheersingsnormen VOO leerjaar 1	67
PTO VOO leerjaar 2	68
Overgangsnormen VOO leerjaar 2	69
Bijlage 1	70

Werkwijze op afdeling basis-kader onderbouw

Op afdeling basis-kader wordt er vanaf 2019-2020 bij alle vakken gewerkt met beheersingsniveaus. Leerlingen krijgen per toets, opdracht, maar ook per rapport te horen hoe ze het vak beheersen. In Magister krijgen leerlingen met een lettercode duidelijkheid over de mate waarin ze iets beheersen. In het schema hieronder worden de niveaus en de lettercodes verduidelijkt.

Magistercode	Beheersingsniveau
D	Je bent er nog niet
C	Je bent op weg
B	Je beheerst het goed
A	Je beheerst het super

We werken om een aantal redenen met beheersingsniveaus. Hieronder komen de belangrijkste redenen aan bod.

- We willen gericht zijn op de ontwikkeling van de leerling. Termen als ‘je bent er nog niet’ en ‘je bent op weg’ vinden we daar beter bij passen dan ‘onvoldoende’ of ‘tekort’.
- Bij een aantal vakken op de afdeling wordt formatief gewerkt. Daarmee wordt bedoeld dat leerlingen naar leerdoelen (feed-up) toewerken. Op hun proces krijgen ze feedback (hoe ging het?) en feedforward (wat heb je nodig om je nog verder te ontwikkelen?). De beheersingsniveaus passen veel beter bij deze vorm van werken dan cijfers.

Overgangsnormen afdeling basis-kader onderbouw

Context

Op afdeling basis-kader onderbouw zien we de onderbouw als één ontwikkelperiode. Er is geen harde overgang van leerjaar 1 naar leerjaar 2. Een stok achter de deur is echter wenselijk, vooral als leerlingen te weinig groei of motivatie laten zien in jaar 1.

‘Overgang’ leerjaar 1 naar leerjaar 2

Leerlingen gaan automatisch over naar jaar 2 als ze:

- Door de meerderheid van de docenten positief worden beoordeeld op de kernvaardigheden.
- Groei laten zien op zowel kennis als vaardigheden.
- Actief bezig zijn met leerdoelen.

Leerlingen zijn een bespreekgeval (en kunnen in uitzonderingssituaties doubleren) als:

-De meerderheid van de docenten te weinig groei ziet op:

- Het gebied van de kernvaardigheden.
- Het gebied van vakinhoud.
- Het gebied van motivatie.

Overgang leerjaar 2 naar leerjaar 3

Leerlingen worden bevorderd naar leerjaar 3 als:

- Ze Nederlands en Engels met minimaal een goede beheersing (B) afronden in de onderbouw.
- Ze geen enkel profielvak op D-niveau afronden.
- Ze maximaal één profielvak op C-niveau afronden.
- Ze in totaal minstens 12¹ vakken met minimaal een goede beheersing (B) afronden.
- Ze van de meerderheid van het docententeam een positieve waardering krijgen op de kernvaardigheden.
- De meerderheid van het docententeam positief antwoord geeft op de vraag: Is de leerling voldoende toegerust voor de examenperiode van vmbo basis-kader, welke aanvangt bij leerjaar 3 vmbo.

Als een leerling niet voldoet aan de overgangsnorm of in zijn ontwikkeling excelleert dan is hij/zij een bespreekgeval. In dat geval wordt er tijdens de definitieve vaststelling van de prognose besproken wat, op basis van de op dat moment bekende informatie, het meest geschikte vervolg van de schoolcarrière is voor desbetreffende leerling. Ouders worden door de coach van de leerling op de hoogte gebracht van het besluit van de docentenvergadering.

Leergebied taal

Nederlands

PTO Nederlands vmbo basis-kader (leerjaar 1)							
Magister-code	Toets/opdracht	Duur toets (min.)	Waar staat de leerstof?	Toets/opdracht herkansbaar?	Domein ²	Kerndoel	Vaardigheid
101	Leestoets	50	Nieuw Nederlands	Nee	2	2,3,4,5,9,10	Lezen
102	Leestoets	50	Nieuw Nederlands	Nee	2	2,3,4,5,9,10	Lezen
103	Leestoets	50	Nieuw Nederlands	Nee	2	2,3,4,5,9,10	Lezen
104	Leestoets	50	Nieuw Nederlands	Nee	2	2,3,4,5,9,10	Lezen
105	Leestoets	50	Nieuw Nederlands	Nee	2	2,3,4,5,9,10	Lezen
106	Leestoets	50	Nieuw Nederlands	Nee	2	2,3,4,5,9,10	Lezen
107	Woordenschattoets	50	Nieuw Nederlands	Ja, max. 2 keer.	2,3,4	1,2,3,4,10	Lezen, schrijven
108	Woordenschattoets	50	Nieuw Nederlands	Ja, max. 2 keer.	2,3,4	1,2,3,4,10	Lezen, schrijven
109	Woordenschattoets	50	Nieuw Nederlands	Ja, max. 2 keer.	2,3,4	1,2,3,4,10	Lezen, schrijven
110	Woordenschattoets	50	Nieuw Nederlands	Ja, max. 2 keer.	2,3,4	1,2,3,4,10	Lezen, schrijven
111	Woordenschattoets	50	Nieuw Nederlands	Ja, max. 2 keer.	2,3,4	1,2,3,4,10	Lezen, schrijven
112	Woordenschattoets	50	Nieuw Nederlands	Ja, max. 2 keer.	2,3,4	1,2,3,4,10	Lezen, schrijven

² Referentieniveaus taal: domein 1: mondelinge taalvaardigheid; domein 2: leesvaardigheid; domein 3: schrijfvaardigheid; domein 4: taalverzorging.

113	Toets grammatica/spelling	50	Nieuw Nederlands	Nee	3,4	2,10	Schrijven, taalverzorging
114	Toets grammatica/spelling	50	Nieuw Nederlands	Nee	3,4	2,10	Schrijven, taalverzorging
115	Toets grammatica/spelling	50	Nieuw Nederlands	Nee	3,4	2,10	Schrijven, taalverzorging
116	Toets grammatica/spelling	50	Nieuw Nederlands	Nee	3,4	2,10	Schrijven, taalverzorging
201	Schrijfopdracht		Nieuw Nederlands	Ja ³	3,4	1,2,5,9,10	Schrijven, taalverzorging
202	Schrijfopdracht		Nieuw Nederlands	Ja	3,4	1,2,5,9,10	Schrijven, taalverzorging
203	Boekenopdracht	50	Nieuw Nederlands	Ja ⁴	2,3,4	1,2,3,4,8,10	Lezen, schrijven, taalverzorging
204	Boekenopdracht	50	Nieuw Nederlands	Ja	2,3,4	1,2,3,4,8,10	Lezen, schrijven, taalverzorging
205	Spreekbeurt	10	Nieuw Nederlands	Ja, max. 1 keer.	1,4	1,2,7,9,10	Mondeling, taalverzorging
301							Samenwerken
302							Werken & doorzetten
303							Communicatie
304							Respect
305							Reflecteren

³ Het is verplicht om de schrijfopdracht te reviseren en opnieuw in te leveren.

⁴ Maximaal één keer reviseren en opnieuw inleveren.

Beheersingsnormen Nederlands leerjaar 1 (basis)

Aan het einde van jaar 1 heeft de leerling:

- Drie van de vier woordenschattoetsen op C-niveau afgerond.
- Minimaal twee boekenopdrachten goed afgerond.
- Twee schrijfp opdrachten goed afgerond.
- Zijn spreekbeurt afgesloten op minstens niveau 'je bent op weg'.
- De leestoetsen met minimaal een goede beheersing afgerond.

Magistercode	Beheersingsniveau	Omschrijving
D	Je bent er nog niet	De leerling voldoet aan minder dan 3 beheersingsnormen.
C	Je bent op weg	De leerling voldoet aan minimaal 3 beheersingsnormen.
B	Je beheerst het goed	De leerling voldoet aan alle beheersingsnormen.
A	Je beheerst het super	De leerling functioneert op kaderniveau.

Beheersingsnormen Nederlands leerjaar 1 (kader)

Aan het einde van jaar 1 heeft de leerling:

- De woordenschattoetsen op C-niveau afgerond.
- Minimaal twee boekenopdrachten goed afgerond.
- Twee schrijfp opdrachten goed afgerond.
- Zijn spreekbeurt tenminste op niveau 'je bent op weg' afgesloten.
- De leestoetsen met minimaal een goede beheersing afgerond.

Magistercode	Beheersingsniveau	Omschrijving
D	Je bent er nog niet	De leerling voldoet aan minder dan 3 beheersingsnormen.
C	Je bent op weg	De leerling voldoet aan minimaal 3 beheersingsnormen.
B	Je beheerst het goed	De leerling voldoet aan alle beheersingsnormen.
A	Je beheerst het super	De leerling functioneert op theoretisch niveau.

PTO Nederlands vmbo basis-kader (leerjaar 2)							
Magister-code	Toets/opdracht	Duur toets (min.)	Waar staat de leerstof?	Toets/opdracht herkansbaar?	Domein⁵	Kerdoel	Vaardigheid
101	Leestoets	50	Nieuw Nederlands	Nee	2	2,3,4,5,9,10	Lezen
102	Leestoets	50	Nieuw Nederlands	Nee	2	2,3,4,5,9,10	Lezen
103	Leestoets	50	Nieuw Nederlands	Nee	2	2,3,4,5,9,10	Lezen
104	Leestoets	50	Nieuw Nederlands	Nee	2	2,3,4,5,9,10	Lezen
105	Leestoets	50	Nieuw Nederlands	Nee	2	2,3,4,5,9,10	Lezen
106	Leestoets	50	Nieuw Nederlands	Nee	2	2,3,4,5,9,10	Lezen
107	Woordenschattoets	50	Nieuw Nederlands	Ja, max. 2 keer.	2,3,4	1,2,3,4,10	Lezen, schrijven
108	Woordenschattoets	50	Nieuw Nederlands	Ja, max. 2 keer.	2,3,4	1,2,3,4,10	Lezen, schrijven
109	Woordenschattoets	50	Nieuw Nederlands	Ja, max. 2 keer.	2,3,4	1,2,3,4,10	Lezen, schrijven
110	Woordenschattoets	50	Nieuw Nederlands	Ja, max. 2 keer.	2,3,4	1,2,3,4,10	Lezen, schrijven
111	Woordenschattoets	50	Nieuw Nederlands	Ja, max. 2 keer.	2,3,4	1,2,3,4,10	Lezen, schrijven
112	Woordenschattoets	50	Nieuw Nederlands	Ja, max. 2 keer.	2,3,4	1,2,3,4,10	Lezen, schrijven
113	Toets grammatica/spelling	50	Nieuw Nederlands	Nee	3,4	2,10	Schrijven, taalverzorging
114	Toets grammatica/spelling	50	Nieuw Nederlands	Nee	3,4	2,10	Schrijven, taalverzorging

⁵ Referentieniveaus taal: domein 1: mondelinge taalvaardigheid; domein 2: leesvaardigheid; domein 3: schrijfvaardigheid; domein 4: taalverzorging.

115	Toets grammatica/spelling	50	Nieuw Nederlands	Nee	3,4	2,10	Schrijven, taalverzorging
116	Toets grammatica/spelling	50	Nieuw Nederlands	Nee	3,4	2,10	Schrijven, taalverzorging
201	Schrijfopdracht		Nieuw Nederlands	Ja ⁶	3,4	1,2,5,9,10	Schrijven, taalverzorging
202	Schrijfopdracht		Nieuw Nederlands	Ja	3,4	1,2,5,9,10	Schrijven, taalverzorging
203	Boekenopdracht	50	Nieuw Nederlands	Ja ⁷	2,3,4	1,2,3,4,8,10	Lezen, schrijven, taalverzorging
204	Boekenopdracht	50	Nieuw Nederlands	Ja	2,3,4	1,2,3,4,8,10	Lezen, schrijven, taalverzorging
205	Spreekbeurt	10	Nieuw Nederlands	Ja, max. 1 keer.	1,4	1,2,7,9,10	Mondeling, taalverzorging
206	Mondeling in duo's	20	Nieuw Nederlands	Ja, max. 1 keer.	1,2	1 t/m 10	Mondeling, lezen
301							Samenwerken
302							Werken & doorzetten
303							Communicatie
304							Respect
305							Reflecteren

⁶ Het is verplicht om de schrijfopdracht te reviseren en opnieuw in te leveren.

⁷ Maximaal één keer reviseren en opnieuw inleveren.

Overgangsnormen Nederlands leerjaar 2 (basis)

Aan het einde van jaar 2 heeft de leerling:

- De woordenschattoetsen met een goede beheersing afgerond.
- Twee boekenopdrachten met een goede beheersing afgerond.
- Twee schrijfpdrachten met een goede beheersing afgerond.
- Zijn spreekbeurt tenminste op niveau 'je bent op weg' afgesloten.
- Zijn mondeling tenminste op niveau 'je bent op weg' afgesloten.
- Twee van de drie leestoetsen met een goede beheersing afgerond.
- Lezen op 1F niveau behaald.

Magistercode	Beheersingsniveau	Omschrijving
D	Je bent er nog niet	De leerling voldoet aan minder dan 3 beheersingsnormen.
C	Je bent op weg	De leerling voldoet aan minimaal 3 beheersingsnormen.
B	Je beheerst het goed	De leerling voldoet aan minimaal 5 beheersingsnormen.
A	Je beheerst het super	De leerling functioneert op kaderniveau.

Overgangsnormen Nederlands leerjaar 2 (kader)

Aan het einde van jaar 2 heeft de leerling:

- De woordenschattoetsen met een goede beheersing afgerond.
- Twee boekenopdrachten met een goede beheersing afgerond.
- Twee schrijfpdrachten met een goede beheersing afgerond.
- Zijn spreekbeurt met een goede beheersing afgerond.
- Zijn mondeling tenminste op niveau 'je bent op weg' afgesloten.
- Twee van de drie leestoetsen met een goede beheersing afgerond.
- Lezen op 1F niveau behaald.

Magistercode	Beheersingsniveau	Omschrijving
D	Je bent er nog niet	De leerling voldoet aan minder dan 3 beheersingsnormen.
C	Je bent op weg	De leerling voldoet aan minimaal 3 beheersingsnormen.
B	Je beheerst het goed	De leerling voldoet aan minimaal 5 beheersingsnormen.
A	Je beheerst het super	De leerling functioneert op theoretisch niveau.

Engels

PTO Engels vmbo basis-kader (leerjaar 1)						
Magister-code	Toets/opdracht	Duur toets (min.)	Waar staat de leerstof?	Toets/opdracht herkansbaar?	Kerdoel	Vaardigheid
101	S.O. Words Unit 1	25	Unit 1	Nee	12	
102	S.O. Words Unit 2	25	Unit 2	Nee	12	
103	Skills PO			Ja		
104	S.O. Words Unit 3	25	Unit 3	Nee	12	
105	Skills PO			Ja		
106	S.O. Words Unit 4	25	Unit 4	Nee	12	
107	S.O. Leesvaardigheid Unit 4	50	Unit 4	Ja		Leesvaardigheid
108	S.O. Words Unit 5	25	Unit 5	Nee	12	
109	Skills PO			Ja		
110	S.O. Leesvaardigheid Unit 6	25	Unit 6	Nee	12	
201	Proefwerk Grammar Unit 1	50	Unit 1	Ja	13,14	Informatie zoeken, ordenen en beoordelen.
202	Proefwerk Grammar Unit 2	50	Unit 2	Ja	12	
203	Leestoets Unit 2	50	Unit 2	Nee	13,14	Informatie zoeken, ordenen en beoordelen.
204	Proefwerk Grammar Unit 3	50	Unit 3	Ja		
205	Leestoets Unit 3	50	Unit 3	Nee	13,14	
206	Proefwerk Grammar Unit 4	50	Unit 4	Ja		
207	Luistertoets Unit 4	50	Unit 4	Nee		Luistervaardigheid
208	Proefwerk Grammar Unit 5	50	Unit 5	Ja		
209	Luistertoets Unit 5	50	Unit 5	Nee		Luistervaardigheid
210	Toets spreekvaardigheid			Ja	15,16	Spreekvaardigheid
301						Samenwerken
302						Werken & doorzetten
303						Communicatie
304						Respect
305						Reflecteren

Beheersingsnormen Engels leerjaar 1 (basis-kader)

Aan het einde van jaar 1 heeft de leerling:

- Minimaal 75 % van de toetsen heeft afgerond met een goede of super beheersing.
- Minimaal 75 % van de vaardigheidstoetsen afgerond met een goede of super beheersing.
- Gemaakte producten ingeleverd en afgerond met goede beheersing.
- Aangetoond dat hij/zij bij ten minste 3 kernvaardigheden op weg is of beter.

Magistercode	Beheersingsniveau	Omschrijving
D	Je bent er nog niet	De leerling voldoet aan minder dan 3 beheersingsnormen.
C	Je bent op weg	De leerling voldoet aan 3 of meer beheersingsnormen, maar niet aan alle.
B	Je beheerst het goed	De leerling voldoet aan de beheersingsnormen op eigen niveau.
A	Je beheerst het super	De leerling voldoet aan de beheersingsnormen op hoger niveau (basis op kader, kader op theoretisch)

PTO Engels vmbo basis-kader (leerjaar 2)

Magister-code	Toets/opdracht	Duur toets (min.)	Waar staat de leerstof?	Toets/opdracht herkansbaar?	Kerdoel	Vaardigheid
101	S.O. Words Unit 1	25	Unit 1	Nee	12	
102	S.O. Words Unit 2	25	Unit 2	Nee	12	
103	Skills PO			Ja		
104	S.O. Words Unit 3	25	Unit 3	Nee	12	
105	Skills PO			Ja		
106	S.O. Words Unit 4	25	Unit 4	Nee	12	
107	S.O. Leesvaardigheid Unit 4	50	Unit 4	Ja		Leesvaardigheid
108	S.O. Words Unit 5	25	Unit 5	Nee	12	
109	Skills PO			Ja		
110	S.O. Leesvaardigheid Unit 6	25	Unit 6	Nee	12	
201	Proefwerk Grammar Unit 1	50	Unit 1	Ja	13,14	Informatie zoeken, ordenen en beoordelen.
202	Proefwerk Grammar Unit 2	50	Unit 2	Ja	12	
203	Leestoets Unit 2	50	Unit 2	Nee	13,14	Informatie zoeken, ordenen en beoordelen.
204	Proefwerk Grammar Unit 3	50	Unit 3	Ja		
205	Leestoets Unit 3	50	Unit 3	Nee	13,14	
206	Proefwerk Grammar Unit 4	50	Unit 4	Ja		
207	Luistertoets Unit 4	50	Unit 4	Nee		Luistervaardigheid
208	Proefwerk Grammar Unit 5	50	Unit 5	Ja		
209	Luistertoets Unit 5	50	Unit 5	Nee		Luistervaardigheid
210	Toets spreekvaardigheid			Ja	15,16	Spreekvaardigheid
301						Samenwerken
302						Werken & doorzetten
303						Communicatie
304						Respect
305						Reflecteren

Overgangsnormen Engels leerjaar 2 (basis-kader)

Aan het einde van jaar 1 heeft de leerling:

- Minimaal 75 % van de toetsen heeft afgerond met een goede of super beheersing.
- Minimaal 75 % van de vaardigheidstoetsen afgerond met een goede of super beheersing.
- Gemaakte producten ingeleverd en afgerond met goede beheersing.
- Aangetoond dat hij/zij bij ten minste 3 kernvaardigheden op weg is of beter.

Magistercode	Beheersingsniveau	Omschrijving
D	Je bent er nog niet	De leerling voldoet aan minder dan 3 beheersingsnormen.
C	Je bent op weg	De leerling voldoet aan 3 of meer beheersingsnormen, maar niet aan alle.
B	Je beheerst het goed	De leerling voldoet aan de beheersingsnormen op eigen niveau.
A	Je beheerst het super	De leerling voldoet aan de beheersingsnormen op hoger niveau (basis op kader, kader op theoretisch)

Duits

PTO Duits vmbo basis-kader (leerjaar 1)							
Magister- code	Toets	Duur toets (min.)	Waar staat de leerstof?	Toets/opdracht herkansbaar?	Kerndoel	Vaardigheid	Bijzonderheden
101	Wortschatz, Grammatik	25	Kapitel 1,2	Ja	12		Per periode mag 1 s.o. herkanst worden.
102	Wortschatz, Grammatik	25	Kapitel 1,2	Ja	12		
201	Wortschatz, Grammatik, Sprachmittel	50	Kapitel 1,2	Nee	12,13,16		
103	Lesen	50	Kapitel 1,2	Nee	12,13		
104	Wortschatz, Grammatik	25	Kapitel 3,4	Ja	12		
105	Wortschatz, Grammatik	25	Kapitel 3,4	Ja	12		
202	Wortschatz, Grammatik, Sprachmittel	50	Kapitel 3,4	Nee	12,13,16		
106	Wortschatz, Grammatik	25	Kapitel 5	Ja	12		
107	Wortschatz, Grammatik	25	Kapitel 5	Ja	12		
108	Hören	30		Nee	11,13		
203	Wortschatz, Grammatik, Sprachmittel	50	Kapitel 5	Nee	12,13,16		
301						Samenwerken	
302						Werken & doorzetten	
303						Communicatie	
304						Respect	
305						Reflecteren	

Beheersingsnormen Duits leerjaar 1 (basis-kader)

Criteria

De lees- en luistertoets moeten behaald zijn met minimaal 60%: **B-niveau**

Van de 3 woordjes so's;

-mag er voor 1 toets een C gehaald zijn, mits er voor de andere 2 toetsen minimaal een B gehaald is

-mag er voor 1 toets een D gehaald zijn, mits er voor de andere 2 toetsen minimaal één B en één A gehaald is

Van de 3 grammatica so's;

-mag er voor 1 toets een C gehaald zijn, mits er voor de andere 2 toetsen minimaal een B gehaald is

-mag er voor 2 toetsen een C gehaald zijn, mits er voor de andere toets een A gehaald is

-mag er voor 1 toets een D gehaald zijn, mits er voor de andere 2 toetsen minimaal één B en één gehaald is

Van de 3 hoofdstuktoetsen;

-mag er voor 1 toets een C gehaald zijn, mits er voor de andere 2 toetsen minimaal een B gehaald is

-mag er voor 1 toets een D gehaald zijn, mits er voor de andere 2 toetsen minimaal één B en één A gehaald is

Magistercode	Beheersingsniveau	Omschrijving
D	Je bent er nog niet	De leerling voldoet aan minder dan 2 van de bovengenoemde criteria.
C	Je bent op weg	De leerling voldoet aan 2 of 3 van de bovengenoemde criteria.
B	Je beheerst het goed	De leerling voldoet aan de bovengenoemde criteria.
A	Je beheerst het super	De leerling presteert bij de bovengenoemde criteria overwegend op superniveau (A).

PTO Duits vmbo basis-kader (leerjaar 2)

Magister-code	Toets	Duur toets (min.)	Waar staat de leerstof?	Toets/opdracht herkansbaar?	Kerdoel	Vaardigheid	Bijzonderheden
101	Wortschatz, Grammatik	25	Kapitel 6	Ja	12		Per periode mag 1 s.o. herkanst worden.
102	Wortschatz, Grammatik	25	Kapitel 6	Ja	12		
201	Wortschatz, Grammatik, Sprachmittel	50	Kapitel 6	Nee	12,13,16		
103	Wortschatz, Grammatik	25	Kapitel 7	Ja	12,13		
104	Wortschatz, Grammatik	25	Kapitel 7	Ja	12		
202	Lesen	50	Kapitel 6,7	Nee	12,13		
203	Wortschatz, Grammatik, Sprachmittel	50	Kapitel 7	Nee	12,13,16		
105	Sprechen	5-10	Kapitel 6,7	Nee	12,15,16		
106	Wortschatz, Grammatik	25	Kapitel 8	Ja	12		
107	Wortschatz, Grammatik	25	Kapitel 8	Ja	12		
204	Wortschatz, Grammatik, Sprachmittel	50	Kapitel 8	Nee	12,13,16		
108	Schreiben	50	Kapitel 6,7,8	Nee	12,17		
109	Wortschatz, Grammatik	25	Kapitel 9	Ja	12		
110	Wortschatz, Grammatik	25	Kapitel 9	Ja	12		
205	Wortschatz, Grammatik, Sprachmittel	50	Kapitel 9	Nee	12,13,16		
111	Wortschatz, Grammatik	25	Kapitel 10	Ja	12		
112	Wortschatz, Grammatik	25	Kapitel 10	Ja	12		
206	Hören	30		Nee	11,13		
207	Wortschatz, Grammatik, Sprachmittel	50	Kapitel 10	Nee	12,13,16		
301						Samenwerken	
302						Werken & doorzetten	
303						Communicatie	
304						Respect	
305						Reflecteren	

Overgangsnormen Duits leerjaar 2 (basis-kader)

Criteria

De lees- en luistertoets moeten behaald zijn met minimaal 60%: **B-niveau**

De schrijf- en spreekopdracht moeten behaald zijn met minimaal 60%: **B-niveau**

Van de 5 woordjes so's;

-mag er voor 2 toetsen een C gehaald zijn, mits er voor de andere 3 toetsen minimaal 2x B en 1x A gehaald is

-mag er voor 1 toets een D gehaald zijn, mits er voor de andere 4 toetsen minimaal 3x B en 1x A gehaald is

Van de 5 grammatica so's;

-mag er voor 2 toetsen een C gehaald zijn, mits er voor de andere 3 toetsen minimaal 2x B en 1x A gehaald is

-mag er voor 3 toetsen een C gehaald zijn, mits er voor de andere 2 toetsen 2x A gehaald is

-mag er voor 1 toets een D gehaald zijn, mits er voor de andere 4 toetsen minimaal 3x B en 1x A gehaald is

Van de 5 hoofdstuktoetsen;

-mag er voor 2 toetsen een C gehaald zijn, mits er voor de andere 3 toetsen minimaal 2x B en 1x A gehaald is

-mag er voor 1 toets een D gehaald zijn, mits er voor de andere 4 toetsen minimaal 3x B en 1x A gehaald is

Magistercode	Beheersingsniveau	Omschrijving
D	Je bent er nog niet	De leerling voldoet aan minder dan 2 van de bovengenoemde criteria.
C	Je bent op weg	De leerling voldoet aan 2 of 3 van de bovengenoemde criteria.
B	Je beheerst het goed	De leerling voldoet aan de bovengenoemde criteria.
A	Je beheerst het super	De leerling presteert bij de bovengenoemde criteria overwegend op superniveau (A).

Leergebied rekenen en wiskunde

Wiskunde

PTO wiskunde vmbo basis-kader (leerjaar 1)							
Magister-code	Toets/opdracht	Duur toets (min.)	Waar staat de leerstof?	Toets/opdracht herkansbaar?	Kerdoel	Onderwerp/ Vaardigheid	Bijzonderheden
101	Opdracht ruimtefiguren		Classroom ⁸	Ja	19,20,21,26	Ruimtefiguren	
201	Toets hoofdstuk 1	50	Hoofdstuk 1	Ja, per onderwerp 3x	19,20,21,26	1.1 Wiskundige ruimtefiguren 1.2 Vlakken, ribben en hoekpunten 1.3 Kubus en vierkant 1.4 Balk en rechthoek 1.5 Cilinder en cirkel 1.6 Piramide, prisma en driehoek.	De proefwerken zijn telkens opgesplitst in deeltaetsen. De deeltaetsen worden bij elkaar opgeteld tot een eindbeoordeling.
102	Opdracht assenstelsel		Classroom	Ja	19,20,21,25	Assenstelsel	
202	Toets hoofdstuk 2	50	Hoofdstuk 2	Ja, per onderwerp 3x	19,20,21,25	2.1 Plaats op aarde 2.2 GPS-coördinaten 2.3 Assenstelsel 2.4 Tekenen in een assenstelsel 2.5 Uitbreiding assenstelsel	
203	Toets hoofdstuk 4	50	Hoofdstuk 4	Ja, per onderwerp 3x	19,20,21,26,27	4.1 Lijnen 4.2 Hoeken 4.3 Hoeken meten 4.4 Hoeken tekenen 4.5 Kijklijnen en kijkhoeken	
103	Opdracht negatieve getallen		Classroom	Ja	19,20,21,22,23	Negatieve getallen	

⁸ Alle praktische opdrachten staan in de classroom 'Wiskunde – BBK1' die voor leerlingen toegankelijk is.

204	Toets hoofdstuk 5	50	Hoofdstuk 5	Ja, per onderwerp 3x	19,20,21,22,23	5.1 Negatieve getallen 5.2 Temperaturen 5.3 Vooruit en achteruit 5.4 Optellen en aftrekken 5.5 Rekenmachine 5.6 Rekenen met negatieve getallen	
205	Toets hoofdstuk 6	50	Hoofdstuk 6	Ja, per onderwerp 3x	19,20,21,22,23,25,27	6.1 Regelmaat in tabel 6.2 Regelmatige toename en afname 6.3 Grafiek 6.4 Verhoudingstabel en grafiek	
206	Toets hoofdstuk 8	50	Hoofdstuk 8	Ja, per onderwerp 3x	19,20,21,23,24	8.1 Eenheden 8.2 Eenheden van lengte 8.3 Eenheden van inhoud 8.4 Eenheden van gewicht 8.5 Eenheden van tijd 8.6 Eenheden van snelheid	
104	Opdracht symmetrie		Classroom	Ja	19,20,21,26	Symmetrie	
207	Toets hoofdstuk 10	50	Hoofdstuk 10	Ja, per onderwerp 3x	19,20,21,26	10.1 Lijnsymmetrie 10.2 Spiegelen 10.3 Symmetrie in vlakke figuren 10.4 Schuifsymmetrie 10.5 Draaisymmetrie	
301						Samenwerken	
302						Werken & doorzetten	
303						Communicatie	
304						Respect	
305						Reflecteren	
306						Passende wiskundetaal gebruiken	
307						Tekenen met een geodriehoek	
308						Tekenen met een passer	

Beheersingsnormen wiskunde leerjaar 1 (basis-kader)

Aan het einde van jaar 1 heeft de leerling:

- Alle hoofdstuktoetsen gemaakt.
- Minimaal 5 van de hoofdstuktoetsen afgerond met een goede beheersing.
- De 4 opdrachten afgerond met een goede beheersing.
- Maximaal 3 paragrafen op niveau 'je bent er nog niet' staan.
- Minimaal 5 van de 8 vaardigheden aangetoond met een goede beheersing.

Magistercode	Beheersingsniveau	Omschrijving
D	Je bent er nog niet	De leerling heeft aan minder dan 3 beheersingsnormen voldaan.
C	Je bent op weg	De leerling heeft aan minimaal 3 beheersingsnormen voldaan, maar niet aan alle.
B	Je beheerst het goed	De leerling heeft voldaan aan de beheersingsnormen.
A	Je beheerst het super	De leerling presteert ruim boven de beheersingsnormen en hebt laten zien dat je uitdagingen/verdieping aankunt.

PTO wiskunde vmbo basis-kader (leerjaar 2)

Magister-code	Toets	Duur toets (min.)	Waar staat de leerstof?	Toets herkansbaar?	Kerdoel	Onderwerp/Vaardigheid
101	S.O. Hoofdstuk 1	25	Hoofdstuk 1	Nee	19,20,21,26	1.1 Eigenschappen van vlakke figuren 1.2 Namen van vlakke figuren 1.3 Hoeken berekenen in een driehoek
201	Proefwerk Hoofdstuk 1	50	Hoofdstuk 1	Nee	19,20,21,26	1.1 Eigenschappen van vlakke figuren 1.2 Namen van vlakke figuren 1.3 Hoeken berekenen in een driehoek 1.4 Driehoeken tekenen 1.5 Hoeken berekenen in een vierhoek
202	Proefwerk Hoofdstuk 2	50	Hoofdstuk 2	Nee	19,20,21,23,25	2.1 Oplossen met grafieken 2.2 Oplossen met inklemmen 2.3 Oplossen met balansmethode
102	S.O. Hoofdstuk 3	25	Hoofdstuk 3	Nee	19,20,21,23,26	3.1 Kwadraten en wortels 3.2 Rechthoekige driehoek 3.3 Stelling van Pythagoras 3.4 Pythagoras in de praktijk
203	Proefwerk Hoofdstuk 3	50	Hoofdstuk 3	Nee	19,20,21,23,26	3.1 Kwadraten en wortels 3.2 Rechthoekige driehoek 3.3 Stelling van Pythagoras 3.4 Pythagoras in de praktijk 3.5 Lijnstuk berekenen
103	S.O. Hoofdstuk 4	25	Hoofdstuk 4	Nee	19,20,21,25,27	4.1 Turftabel, beelddiagram en staafdiagram 4.2 Lijndiagram
204	Proefwerk Hoofdstuk 4	50	Hoofdstuk 4	Nee	19,20,21,25,27	4.1 Turftabel, beelddiagram en staafdiagram 4.2 Lijndiagram 4.3 Cirkeldiagram 4.4 Gemiddelde, modus en mediaan
104	S.O. Hoofdstuk 5	25	Hoofdstuk 5	Nee	19,20,21,23,24	5.1 Eenheden van oppervlakte 5.2 Oppervlakte en omtrek rechthoek 5.3 Oppervlakte driehoek

						5.4 Oppervlakte vierhoek
205	Proefwerk Hoofdstuk 5	50	Hoofdstuk 5	Nee	19,20,21,23,24	5.1 Eenheden van oppervlakte 5.2 Oppervlakte en omtrek rechthoek 5.3 Oppervlakte driehoek 5.4 Oppervlakte vierhoek 5.5 Omtrek en oppervlakte cirkel 5.6 Oppervlakte Ruimtefiguren
105	S.O. Hoofdstuk 6	25	Hoofdstuk 6	Nee	19,20,21,22,23,25	6.1 Getallen 6.2 Volgorde 6.3 Formules met deelstreep en haakjes
206	Proefwerk Hoofdstuk 6	50	Hoofdstuk 6	Nee	19,20,21,22,23,25	6.1 Getallen 6.2 Volgorde 6.3 Formules met deelstreep en haakjes 6.4 Formules met kwadraten 6.5 Formules met wortels 6.6 Periodieke grafieken
207	Proefwerk Hoofdstuk 7	50	Hoofdstuk 7	Nee	19,20,21,26	7.1 Ruimtelijk kijken en tekenen 7.2 Aanzichten 7.3 Doorsneden 7.4 Eenheden van inhoud 7.5 Inhoud balk en kubus 7.6 Inhoud cilinder en prisma 7.7 Inhoud piramide en kegel
208	Proefwerk Hoofdstuk 8	50	Hoofdstuk 8	Nee	19,20,21,23,25	8.1 Vergrotingsfactor 8.2 Modellen en schaal 8.3 Kaart en schaal
301						Samenwerken
302						Werken & doorzetten
303						Communicatie
304						Respect
305						Reflecteren
306						Passende wiskundetaal gebruiken
307						Tekenen met een geodriehoek
308						Tekenen met een passer

Overgangsnormen wiskunde leerjaar 2 (basis-kader)

Aan het einde van jaar 2 heeft de leerling:

- Alle toetsen gemaakt.
- Zich positief ontwikkeld op de vaardigheden (301 t/m 308).

Magistercode	Beheersingsniveau	Omschrijving
D	Je bent er nog niet	De leerling voldoet niet aan de bovengenoemde criteria en heeft de meerderheid van de toetsen op D- of C niveau afgerond.
C	Je bent op weg	De leerling voldoet aan de criteria, maar heeft de meerderheid van de toetsen op niveau C afgerond.
B	Je beheerst het goed	De leerling voldoet aan de bovengenoemde criteria en heeft voor de meerderheid van de toetsen een goede beheersing aangetoond.
A	Je beheerst het super	De leerling presteert ruim boven de overgangsnormen en heeft laten zien dat hij uitdagingen/verdieping aankan.

Leergebied mens en natuur

Biologie

PTO Biologie vmbo basis-kader (leerjaar 1)						
Magister-code	Toets ⁹	Duur toets (min.)	Waar staat de leerstof?	Toets/opdracht herkansbaar?	Kerdoel	Vaardigheid
101	S.O. Hoofdstuk 1	20	Hoofdstuk 1	Nee	28,29,31,34	
201	Proefwerk Hoofdstuk 1	50	Hoofdstuk 1	Nee	28,29,31,34	
102	S.O. Hoofdstuk 2	20	Hoofdstuk 2	Nee	28,30,31,34	
202	Proefwerk Hoofdstuk 2	50	Hoofdstuk 2	Nee	28,30,31,34	
103	S.O. Hoofdstuk 3	20	Hoofdstuk 3	Nee	28,29,30,31	
203	Proefwerk Hoofdstuk 3	50	Hoofdstuk 3	Nee	28,29,30,31	
104	S.O. Hoofdstuk 4	20	Hoofdstuk 4	Nee	28,29,30	
204	Proefwerk Hoofdstuk 4	50	Hoofdstuk 4	Nee	28,29,30	
105	S.O. Hoofdstuk 5	20	Hoofdstuk 5	Nee	28,29,31,34	
205	Proefwerk Hoofdstuk 5	50	Hoofdstuk 5	Nee	28,29,31,34	
106	S.O. Hoofdstuk 6	20	Hoofdstuk 6	Nee	28,29,31,34	
206	Proefwerk Hoofdstuk 6	50	Hoofdstuk 6	Nee	28,29,31,34	
107	S.O. Hoofdstuk 7	20	Hoofdstuk 7	Nee	28,30,31	
207	Proefwerk Hoofdstuk 7	50	Hoofdstuk 7	Nee	28,30,31	
301						Samenwerken
302						Werken & doorzetten
303						Communicatie
304						Respect
305						Reflecteren

⁹ De toetsen van hoofdstuk 6 en 7 kunnen komen te vervallen.

Beheersingsnormen Biologie leerjaar 1 (basis-kader)

Criteria biologie

De leerling laat een positieve ontwikkeling zien op de kernvaardigheden (301 t/m 305).

De leerling laat een goede beheersing zien voor de meerderheid van de s.o.'s/praktische opdrachten.

De leerling laat minimaal een goede beheersing zien bij 5 van 7 s.o.'s over de hoofdstukken.

De leerling laat minimaal een goede beheersing zien bij 5 van 7 proefwerken over de hoofdstukken.

Magistercode	Beheersingsniveau	Omschrijving
D	Je bent er nog niet	Een leerling voldoet aan minder dan 2 van de bovengenoemde criteria.
C	Je bent op weg	Een leerling voldoet aan 2 of 3 van de bovengenoemde criteria.
B	Je beheerst het goed	De leerling laat een positieve ontwikkeling zien op de kernvaardigheden (301 t/m 305). De leerling laat een goede beheersing zien bij de meerderheid van de s.o.'s / praktische opdrachten. De leerling laat een goede beheersing zien voor minimaal 5 van de 7 proefwerken.
A	Je beheerst het super	De leerling laat een positieve ontwikkeling zien op de kernvaardigheden (301 t/m 305). De leerling laat een super beheersing zien bij de meerderheid van de s.o.'s / praktische opdrachten De leerling laat een super beheersing zien voor minimaal 5 van de 7 proefwerken.

PTO Biologie vmbo basis-kader (leerjaar 2)

Magister-code	Toets ¹⁰	Duur toets (min.)	Waar staat de leerstof?	Toets/opdracht herkansbaar?	Kerndoel	Onderwerp/Vaardigheid
101	S.O. Thema 1	20	Hoofdstuk 1	Nee	28,29,31,34	Verbranding en ademhaling
201	Proefwerk Thema 1	50	Hoofdstuk 1	Nee	28,29,31,34	Verbranding en ademhaling
102	S.O. Thema 2	20	Hoofdstuk 2	Nee	28,29,31,34	Voeding en vertering
202	Proefwerk Thema 2	50	Hoofdstuk 2	Nee	28,29,31,34	Voeding en vertering
103	S.O. Thema 3	20	Hoofdstuk 3	Nee	28,29,31,34	Bloedsomloop
203	Proefwerk Thema 3	50	Hoofdstuk 3	Nee	28,29,31,34	Bloedsomloop
104	S.O. Thema 4	20	Hoofdstuk 4	Nee	28,29,31,34	Voortplanting
204	Proefwerk Thema 4	50	Hoofdstuk 4	Nee	28,29,31,34	Voortplanting
105	S.O. Thema 5	20	Hoofdstuk 5	Nee	28,29,30,34	Erfelijkheid en evolutie
205	Proefwerk Thema 5	50	Hoofdstuk 5	Nee	28,29,30,34	Erfelijkheid en evolutie
106	S.O. Thema 6	20	Hoofdstuk 6	Nee	28,29,30,31,34	Ecologie
206	Proefwerk Thema 6	50	Hoofdstuk 6	Nee	28,29,30,31,34	Ecologie
107	S.O. Thema 7	20	Hoofdstuk 7	Nee	28,29,30,31,34	Mens en milieu
207	Proefwerk Thema 7	50	Hoofdstuk 7	Nee	28,29,30,31,34	Mens en milieu
301						Samenwerken
302						Werken & doorzetten
303						Communicatie
304						Respect
305						Reflecteren

¹⁰ De toetsen van hoofdstuk 6 en 7 kunnen komen te vervallen.

Overgangsnormen Biologie leerjaar 2 (basis-kader)

Criteria biologie

De leerling laat een positieve ontwikkeling zien op de kernvaardigheden (301 t/m 305).

De leerling laat een goede beheersing zien voor de meerderheid van de s.o.'s/praktische opdrachten.

De leerling laat minimaal een goede beheersing zien bij 5 van 7 s.o.'s over de hoofdstukken.

De leerling laat minimaal een goede beheersing zien bij 5 van 7 proefwerken over de hoofdstukken.

Magistercode	Beheersingsniveau	Omschrijving
D	Je bent er nog niet	Een leerling voldoet aan minder dan 2 van de bovengenoemde criteria.
C	Je bent op weg	Een leerling voldoet aan 2 of 3 van de bovengenoemde criteria.
B	Je beheerst het goed	De leerling laat een positieve ontwikkeling zien op de kernvaardigheden (301 t/m 305). De leerling laat een goede beheersing zien bij de meerderheid van de s.o.'s / praktische opdrachten. De leerling laat een goede beheersing zien voor minimaal 5 van de 7 proefwerken.
A	Je beheerst het super	De leerling laat een positieve ontwikkeling zien op de kernvaardigheden (301 t/m 305). De leerling laat een super beheersing zien bij de meerderheid van de s.o.'s / praktische opdrachten De leerling laat een super beheersing zien voor minimaal 5 van de 7 proefwerken.

Verzorging

PTO Verzorging vmbo basis-kader (leerjaar 1)						
Magister- code	Toets/opdracht	Duur toets (min.)	Waar staat de leerstof?	Toets/opdracht herkansbaar?	Kerndoel	Onderwerp/ Vaardigheid
101	Instaptoets	50	Basiskennis	Ja, max. 2x		
102	Toets begrippen thema 1	30	Thema 1	Ja, max. 2x	29,35	Verzorging voor iedereen
201	Proefwerk thema 1	50	Thema 1	Ja, max. 2x	29,35	Verzorging voor iedereen
103	Presentatie (jezelf voorstellen)	10	Thema 1	Ja, max. 2x		Presenteren
104	Toets begrippen thema 2	30	Thema 2	Ja, max. 2x	29,34,35	Zorgen voor jezelf
202	Proefwerk thema 2	50	Thema 2	Ja, max. 2x	29,34,35	Zorgen voor jezelf
105	Praktijkopdrachten	40	Thema 2	Ja, max. 2x	28,34,35	
106	Toets begrippen thema 3	30	Thema 3	Ja, max. 2x	29,34,35	Genotsmiddelen
203	Proefwerk thema 3	50	Thema 3	Ja, max. 2x	29,34,35	Genotsmiddelen
107	Presentatie over drugs	10	Thema 3	Ja, max. 2x	28,29,34,35	Presenteren
108	Kruiswoord over alcohol, drugs en roken	30	Thema 3	Ja, max. 2x	29,34,35	
109	Toets begrippen thema 4	30	Thema 4	Ja, max. 2x	29,34,35	Jouw gezondheid
204	Proefwerk thema 4	50	Thema 4	Ja, max. 2x	29,34,35	Jouw gezondheid
110	Muurkrant leefstijlziekte	100	Thema 4	Ja, max. 2x	28,34,35	
111	Verslag tuinonderhoud	100			29,34,35	Natuur en milieu
301						Samenwerken
302						Werken & doorzetten
303						Communicatie
304						Respect
305						Reflecteren
306						Bediening
307						Gebruik keukengerei
308						Netjes werken
309						Verslaglegging
310						Presenteren
311						Eenvoudige maaltijd maken
312						Materiaalkennis

Beheersingsnormen Verzorging leerjaar 1 (basis-kader)

Einddoelen

Aan het einde van leerjaar 1:

1. Heeft de leerling voldoende kennis om een juiste keuze te maken in omgang met anderen.
2. Weet de leerling hoe belangrijk jezelf verzorgen is en beheerst hij de basisvaardigheden.
3. Heeft de leerling voldoende kennis over roken, alcohol en drugs om een verstandige keus te kunnen maken.
4. Heeft de leerling voldoende kennis om te begrijpen waardoor je ziek kunt worden en hoe je ziektes kunt voorkomen.

Magistercode	Beheersingsniveau	Omschrijving
D	Je bent er nog niet	De leerling beheerst minder dan 2 einddoelen goed.
C	Je bent op weg	De leerling beheerst 2 einddoelen goed.
B	Je beheerst het goed	De leerling beheerst minimaal 3 einddoelen goed. De leerling beheerst maximaal 1 einddoel super.
A	Je beheerst het super	De leerling beheerst minimaal 3 einddoelen super.

PTO Verzorging vmbo basis-kader (leerjaar 2)

Magister-code	Toets/opdracht	Duur toets (min.)	Waar staat de leerstof?	Toets/opdracht herkansbaar?	Kerdoel	Onderwerp/ Vaardigheid
101	Instaptoets	50	Basiskennis	Ja, max. 2x		
102	Toets begrippen thema 5	30	Thema 5	Ja, max. 2x	29	Jouw voeding
201	Proefwerk thema 5	50	Thema 5	Ja, max. 2x	29,31,34	Jouw voeding
103	Presentatie (de schijf van vijf)	10	Thema 5	Ja, max. 2x	28,31,34	Presenteren
202	Verslag streekproducten	150	Thema 5	Ja, max..2x	28,29,30,31	
104	Verslag praktijkopdrachten		Thema 5	Ja, max. 2x	28,29,30,31	
105	Toets begrippen thema 6	30	Thema 6	Ja, max. 2x	35	Lang leve de liefde
203	Proefwerk thema 6	50	Thema 6	Ja, max. 2x	35	Lang leve de liefde
106	Opdrachten thema 6		Thema 6	Ja, max. 2x	35	Lang leve de liefde
107	Toets begrippen thema 7	30	Thema 7	Ja, max. 2x	28,30	Prettig wonen
204	Proefwerk thema 7	50	Thema 7	Ja, max. 2x	28,30	Prettig wonen
108	Praktijktoets EHBO	10	Thema 7	Ja, max..2x		
109	Praktijktoets huishouding	10	Thema 7	Ja, max. 2x	30,31	Prettig wonen
110	Verslag tuinonderhoud	100		Ja, max. 2x	30	Natuur en milieu
301						Samenwerken
302						Werken & doorzetten
303						Communicatie
304						Respect
305						Reflecteren
306						Bediening
307						Gebruik keukengerei
308						Netjes werken
309						Verslaglegging
310						Presenteren
311						Eenvoudige maaltijd maken
312						Materiaalkennis

Overgangsnormen Verzorging leerjaar 2 (basis-kader)

Einddoelen

Aan het einde van leerjaar 2:

1. Heeft de leerling voldoende kennis om een juiste keuze te maken met betrekking tot zijn voeding.
2. Heeft de leerling voldoende kennis om verstandige keuzes te maken wanneer hij een relatie aangaat.
3. Is de leerling op de hoogte van verschillende soorten relaties en heeft hij respect getoond voor de voorkeuren van andere mensen.
4. Heeft de leerling voldoende basiskennis om verantwoord een kleine eigen huishouding te voeren.

Magistercode	Beheersingsniveau	Omschrijving
D	Je bent er nog niet	De leerling beheerst minder dan 2 einddoelen goed.
C	Je bent op weg	De leerling beheerst 2 einddoelen goed.
B	Je beheerst het goed	De leerling beheerst minimaal 3 einddoelen goed. De leerling beheerst maximaal 1 einddoel super.
A	Je beheerst het super	De leerling beheerst minimaal 2 einddoelen goed. De leerling beheerst minimaal 2 einddoelen super.

Leergebied mens & maatschappij

Mens & Maatschappij

PTO Mens & Maatschappij vmbo basis-kader (leerjaar 1)						
Magister-code	Toets/opdracht	Duur toets (min.)	Waar staat de leerstof? ¹¹	Toets/opdracht herkansbaar?	Kerdoel	Vaardigheid
201	Instaptoets aardrijkskunde	40	Instap	Ja, max 2 keer.	37	
202	Instaptoets geschiedenis	40	Instap	Ja, max 2 keer.		
203	Instaptoets taal	40	Instap	Ja, max 2 keer.	40,41	
101	Biografie M&M		Thema 1	Ja, max 2 keer.	40,41	Omgaan met bronnen
102	Bronnenboekje		Thema 2	Ja, max 2 keer.	40,41	Omgaan met bronnen + redeneren
204	Bronnentoets	40	Thema 2	Ja, max 2 keer.	38,39	Omgaan met bronnen + redeneren
103	Onderzoek heelal/aarde		Thema 3	Ja, max 2 keer.	36,38,42,46	Onderzoeken, omgaan met bronnen + de vijf aardrijkskundige vragen
104	Debat (aarde)		Thema 3	Ja, max 2 keer.		Debatteren
205	Toets heelal + aarde	40	Thema 3	Ja, max 2 keer.	37,38,40	Redeneren
105	Presentatie 10 tijdvakken		Thema 4	Ja, max 2 keer.	37,38,39,40	Presenteren, historisch denken
106	Onderzoek (canon van Nederland)		Thema 4	Ja, max 2 keer.	37	Onderzoeken + omgaan met bronnen
206	Tijdvakkenoets	40	Thema 4	Ja, max 2 keer.	37	
207	Toets geschiedenis van Nederland	40	Thema 4	Ja, max 2 keer.	43,47	Schrijfvaardigheid
107	Keuzeopdracht culturen		Thema 5	Ja, max 2 keer.	36,38	Redeneren, presenteren en onderzoeken.
108	Debat (cultuur en identiteit)		Thema 5	Ja, max 2 keer.		Debatteren
208	Tussentoets aardrijkskunde	80	Afronding	Ja, max 2 keer.	37	
209	Tussentoets geschiedenis	80	Afronding	Ja, max 2 keer.	37	
210	Tussentoets taal	80	Afronding	Ja, max 2 keer.		Schrijfvaardigheid
301						Samenwerken
302						Werken & doorzetten

¹¹ Alle thema's staan in de classroom M&M leerjaar 1 (basis) en M&M leerjaar 1 (kader).

303						Communicatie
304						Respect
305						Reflecteren
306						Debatteren
307						Redeneren
308						Presenteren
309						Onderzoeken
310						Historisch denken
311						Omgaan met bronnen
312						De 5 aardrijkskundige vragen

Beheersingsnormen M&M leerjaar 1 (basis)

Aan het einde van jaar 1 heeft de leerling:

- 1 tussentoets afgerond met een goede beheersing.
- Minimaal één versie van elk product ingeleverd.
- Iedere verplichte toets gemaakt en minstens drie toetsen verbeterd.
- Minstens drie producten afgerond met een goede beheersing.
- Aangetoond dat hij bij minstens drie kernvaardigheden op weg is of beter.
- Aangetoond dat hij bij minstens drie vakvaardigheden op weg is of beter.

Magistercode	Beheersingsniveau	Omschrijving
D	Je bent er nog niet	De leerling voldoet aan minder dan 3 beheersingsnormen.
C	Je bent op weg	De leerling voldoet aan 3 of meer beheersingsnormen, maar niet aan alle.
B	Je beheerst het goed	De leerling voldoet aan de beheersingsnormen op basisniveau.
A	Je beheerst het super	De leerling voldoet aan de beheersingsnormen op kaderniveau.

Beheersingsnormen M&M leerjaar 1 (kader)

Aan het einde van jaar 1 heeft de leerling:

- 2 tussentoetsen afgerond met een goede beheersing.
- Minimaal één versie van elk product ingeleverd.
- Iedere verplichte toets gemaakt en minstens vijf toetsen verbeterd.
- Minstens vier producten afgerond met een goede beheersing.
- Aangetoond dat hij bij minstens drie kernvaardigheden op weg is of beter.
- Aangetoond dat hij bij minstens vijf vakvaardigheden op weg is of beter.

Magistercode	Beheersingsniveau	Omschrijving
D	Je bent er nog niet	De leerling voldoet aan minder dan 3 beheersingsnormen.
C	Je bent op weg	De leerling voldoet aan 3 of meer beheersingsnormen, maar niet aan alle.
B	Je beheerst het goed	De leerling voldoet aan de beheersingsnormen op kaderniveau.
A	Je beheerst het super	De leerling presteert boven de beheersingsnormen op kaderniveau en maakt uitdagingen + verdiepingsstof.

PTO Mens & Maatschappij vmbo basis-kader (leerjaar 2)

Magister-code	Toets/opdracht	Duur toets (min.)	Waar staat de leerstof? ¹²	Toets/opdracht herkansbaar?	Kerdoel	Vaardigheid
201	Opfristoets aardrijkskunde	40	Opfriscursus	Ja, max. 2 keer.		
202	Opfristoets geschiedenis	40	Opfriscursus	Ja, max. 2 keer.	37	
203	Opfristoets taal	40	Opfriscursus	Ja, max. 2 keer.		
101	Bronnenboekje		Thema 6	Ja, max. 2 keer.	40,41	Omgaan met bronnen
204	Bronnentoets		Thema 6	Ja, max. 2 keer.	40,41	Omgaan met bronnen + redeneren
102	Werkstuk weer & klimaat	40	Thema 7	Ja, max. 2 keer.	36,38,46,47	Omgaan met bronnen + de vijf aardrijkskundige vragen
103	Keuzeopdracht duurzaamheid		Thema 7	Ja, max. 2 keer.	39,42,46,47	Onderzoeken, redeneren
205	Toets weer/klimaat		Thema 7	Ja, max. 2 keer.	36,38,42,46,47	
104	Presentatie (keuzeonderwerp geschiedenis)	40	Thema 8	Ja, max. 2 keer.	37,39	Presenteren, onderzoeken, omgaan met bronnen
105	Keuzeopdracht (vroeger en nu)		Thema 8	Ja, max. 2 keer.	37,38,39,40	Onderzoeken, historisch denken, omgaan met bronnen
206	Vorbereiding eindtoets aardrijkskunde		Tussentijdse evaluatie	Ja, max. 2 keer.		
207	Vorbereiding eindtoets geschiedenis	40	Tussentijdse evaluatie	Ja, max. 2 keer.	37	
106	Opdracht verkiezingen	40	Thema 9	Ja, max. 2 keer.	36,38,42,44,45	Redeneren, debatteren, presenteren
107	Debat (verkiezingen)		Thema 9	Ja, max. 2 keer.	36,38,42,44,45	Debatteren
108	Mijn wijk, mijn gemeente		Thema 10	Ja, max. 2 keer.	38,42,43	Redeneren, onderzoeken
208	Eindtoets aardrijkskunde	80	Afronding jaar 2	Ja, max. 2 keer.	38,41,43,46,47	Omgaan met bronnen
209	Eindtoets burgerschap	80	Afronding jaar 2	Ja, max. 2 keer.	36,38,44,45	Omgaan met bronnen
210	Eindtoets geschiedenis	80	Afronding jaar 2	Ja, max. 2 keer.	37,40,43,47	Omgaan met bronnen
301						Samenwerken
302						Werken & doorzetten
303						Communicatie
304						Respect
305						Reflecteren

¹² Alle thema's staan in de classroom M&M leerjaar 1 (basis) en M&M leerjaar 1 (kader).

306						Debatteren
307						Redeneren
308						Presenteren
309						Onderzoeken
310						Historisch denken
311						Omgaan met bronnen
312						De 5 aardrijkskundige vragen

Overgangsnormen M&M leerjaar 2 (basis)

Einddoelen

Aan het einde van leerjaar 2:

1. Beheers je de onderbouwdoelen van aardrijkskunde.
2. Beheers je de onderbouwdoelen van burgerschap.
3. Beheers je de onderbouwdoelen van geschiedenis.
4. Kun je de wereld bekijken vanuit jezelf.
5. Kun je de wereld bekijken vanuit vroeger.
6. Kun je de wereld bekijken vanuit verschillende ideeën.
7. Kun je jezelf een beeld vormen van de toekomstige wereld.
8. Beheers je de meerderheid van de vakvaardigheden M&M.
9. Beheers je de meerderheid van de kernvaardigheden.
10. Kun je reflecteren op 2 jaar M&M a.h.v. leerdoelen en kwaliteiten.

Magistercode	Beheersingsniveau	Omschrijving
D	Je bent er nog niet	De leerling beheerst minder dan 3 einddoelen goed.
C	Je bent op weg	De leerling beheerst 3 of 4 einddoelen goed.
B	Je beheerst het goed	De leerling beheerst minimaal 5 einddoelen goed. De leerling beheerst maximaal 2 einddoelen super.
A	Je beheerst het super	De leerling beheerst minimaal 7 einddoelen goed. De leerling beheerst minimaal 2 einddoelen super.

Overgangsnormen M&M leerjaar 2 (kader)

Einddoelen

Aan het einde van leerjaar 2:

1. Beheers je de onderbouwdoelen van aardrijkskunde.
2. Beheers je de onderbouwdoelen van burgerschap.
3. Beheers je de onderbouwdoelen van geschiedenis.
4. Kun je de wereld bekijken vanuit jezelf.
5. Kun je de wereld bekijken vanuit vroeger.
6. Kun je de wereld bekijken vanuit verschillende ideeën.
7. Kun je jezelf een beeld vormen van de toekomstige wereld.
8. Beheers je de meerderheid van de vakvaardigheden M&M.
9. Beheers je de meerderheid van de kernvaardigheden.
10. Kun je reflecteren op 2 jaar M&M a.h.v. leerdoelen en kwaliteiten.

Magistercode	Beheersingsniveau	Omschrijving
D	Je bent er nog niet	De leerling beheerst minder dan 5 einddoelen goed.
C	Je bent op weg	De leerling beheerst 5 of 6 einddoelen goed.
B	Je beheerst het goed	De leerling beheerst minimaal 7 einddoelen goed. De leerling beheerst maximaal 2 einddoelen super.
A	Je beheerst het super	De leerling beheerst minimaal 8 einddoelen goed. De leerling beheerst minimaal 3 einddoelen super.

Economie

PTO Economie vmbo basis-kader (leerjaar 2)						
Magister-code	Toets/opdracht	Duur toets (min.)	Waar staat de leerstof? ¹³	Toets/opdracht herkansbaar?	Kerndoel	Onderwerp/ Vaardigheid
101	S.O. Hoofdstuk 1	30	Classroom + online methode + leerwerkboek	Nee	EC K/1	Oriëntatie op leren en werken
201	Proefwerk Hoofdstuk 1	50	Classroom + online methode + leerwerkboek	Nee	EC K/1	Oriëntatie op leren en werken
102	S.O. Hoofdstuk 2	30	Classroom + online methode + leerwerkboek	Nee	EC K/2	Basisvaardigheden economie
202	Proefwerk Hoofdstuk 2	50	Classroom + online methode + leerwerkboek	Nee	EC K/2	Basisvaardigheden economie
103	S.O. Hoofdstuk 3	30	Classroom + online methode + leerwerkboek	Nee	EC K/3	Leervaardigheden economie
203	Proefwerk Hoofdstuk 3	50	Classroom + online methode + leerwerkboek	Nee	EC K/3	Leervaardigheden economie
306	Praktische opdracht Hoofdstuk 3		Classroom + online methode + leerwerkboek	Nee	EC K/3	Leervaardigheden economie
104	S.O. Hoofdstuk 4	30	Classroom + online methode + leerwerkboek	Nee	EC K/4	Consumptie en consumentenorganisaties
204	Proefwerk Hoofdstuk 4	50	Classroom + online methode + leerwerkboek	Nee	EC K/4	Consumptie en consumentenorganisaties
105	S.O. Hoofdstuk 5	30	Classroom + online methode + leerwerkboek	Nee	EC K/5	Arbeid en productie/bedrijfsleven
205	Proefwerk Hoofdstuk 5	50	Classroom + online methode + leerwerkboek	Nee	EC K/5	Arbeid en productie/bedrijfsleven
307	Praktische opdracht Hoofdstuk 3		Classroom + online methode + leerwerkboek	Nee	EC K/3	Leervaardigheden economie
106	Poster	100	Classroom	Nee	EC K/6	

¹³ Alle thema's staan in de classroom M&M leerjaar 1 (basis) en M&M leerjaar 1 (kader).

206	Proefwerk Hoofdstuk 6	50	Classroom + online methode + leerwerkboek	Nee	EC K/6	Overheid en bestuur
301						Samenwerken
302						Werken & doorzetten
303						Communicatie
304						Respect
305						Reflecteren

Overgangsnormen Economie leerjaar 2 (basis-kader)		
Magistercode	Beheersingsniveau	Omschrijving
D	Je bent er nog niet	De leerling heeft voor zijn toetsen overwegend D niveau.
C	Je bent op weg	De leerling heeft voor zijn toetsen overwegend C niveau.
B	Je beheerst het goed	De leerling heeft voor zijn toetsen overwegend B niveau.
A	Je beheerst het super	De leerling heeft voor zijn toetsen overwegend A niveau.

Leergebied kunst & cultuur

Op eigen houtje

PTO Op Eigen Houtje (OEH) vmbo basis-kader (leerjaar 1)				
Magistercode	Product	Toets/product herkansbaar?	Kerdoel	Vaardigheid
101	Collage voorblad portfolio	Ja	48	De leerling leert verschillende collagetechnieken toe te passen.
102	Naambord van hout.	Ja	48	De leerling leert verschillende lettertypes kennen en kan deze toepassen. Toepassen figuurzaag Gebruik Boormachine Schuurtechniek toepassen.
103	Gereedschapskennis	Ja		De leerling maakt kennis met alle gereedschappen, machines en materialen waarmee gewerkt wordt en weet deze toe te passen.
104	Kubusweek	Ja		De leerling leert wat ruimtelijke vormen zijn (deze week loopt synchroon met wiskunde). De leerling tekent een perspectieftekening en een uitslag van een kubus.
105	Lekker wonen!	Ja	48,49,52	Eigen interpretatie van het thema Wonen. Vanuit de OEH werkcyclus (idee/inhoud - onderzoek - experiment - uitvoering - reflecteren) wordt bepaald welk leerdoel moet worden behaald welke opdracht passend is. Materiaalkeuze is vrij.
106	Gedenken	Ja	48,49,52	Eigen interpretatie van het thema Gedenken. Vanuit de OEH werkcyclus (idee/inhoud - onderzoek - experiment - uitvoering - reflecteren) wordt bepaald welk leerdoel moet worden behaald welke opdracht passend is. Materiaalkeuze is vrij.
107	Portfolio	Ja		De leerling leert het aanleggen van een eigen portfolio. Het proces is inzichtelijk.
108	Werkboek 'Tumult maakt het'.	Ja	50	
109	Actueel thema	Ja		Projectmatig werken.
110	Kunstenaar uitnodigen of bezoeken tentoonstelling.		51,52	
301				Samenwerken
302				Werken & doorzetten
303				Communicatie
304				Respect
305				Reflecteren

Beheersingsnormen Op Eigen Houtje leerjaar 1 (basis-kader)

Magistercode	Beheersingsniveau	Omschrijving
D	Je bent er nog niet	De leerling heeft minder dan de helft van de leerdoelen behaald. De leerling laat onvoldoende werkhouding en motivatie zien.
C	Je bent op weg	De leerling heeft de helft van de leerdoelen behaald. De leerling laat een wisselende werkhouding zien en is matig gemotiveerd.
B	Je beheerst het goed	De leerling heeft $\frac{3}{4}$ van de leerdoelen behaald. De leerling laat een goede werkhouding zien en is gemotiveerd.
A	Je beheerst het super	De leerling heeft alle leerdoelen behaald. De leerling laat een super werkhouding zien en is altijd gemotiveerd!

PTO Op Eigen Houtje (OEH) vmbo basis-kader (leerjaar 2)

Magistercode	Product	Toets/product herkansbaar?	Kerdoel	Vaardigheid
101	Collage met eigen gezicht	Ja	48,50	De leerling leert verschillende collage-technieken toe te passen. De leerling kijkt naar verschillende kunstenaars die collagetechnieken gebruiken.
102	Blij dat ik klei!	Ja	48,49,52	De leerling leert kleitechniek toe te passen. Balans water en klei. Grenzen van het materiaal ontdekken. Eigen interpretatie van het thema 'Blij dat ik klei'.. Vanuit de OEH werkcyclus (idee/inhoud - onderzoek - experiment - uitvoering - reflecteren) wordt bepaald welk leerdoel moet worden behaald welke opdracht passend is
103	Kistje met een verhaal	Ja	48,49,52	Eigen interpretatie van het thema. Vanuit de OEH werkcyclus (idee/inhoud - onderzoek - experiment - uitvoering - reflecteren) wordt bepaald welk leerdoel moet worden behaald welke opdracht passend is. Materiaalkeuze is vrij.
104	OEH 2.0.	Ja	48,49,52	Eigen interpretatie van het thema OEH 2.0. De leerling toont dat hij/zij alle vaardigheden bezit en toont dit aan aan de hand van dit eindwerk. Vanuit de OEH werkcyclus (idee/inhoud - onderzoek - experiment - uitvoering - reflecteren) wordt bepaald welk leerdoel moet worden behaald welke opdracht passend is. Materiaalkeuze is vrij.
105	Portfolio	Ja		De leerling leert het aanleggen van een portfolio. Het proces is inzichtelijk.
106	Werkboek 'Tumult maakt het'.	Ja	50	
107	Project	Ja		Actueel thema: bv. Meubels maken voor in de groentetuin. Aula decoreren ten behoeve van carnaval. Afdeling decoreren ten behoeve van Kerstviering.
108	Uitnodigen kunstenaar of tentoonstelling bezoeken.	Ja	49,51,52	
301				Samenwerken
302				Werken & doorzetten
303				Communicatie
304				Respect
305				Reflecteren

Overgangsnormen Op Eigen Houtje leerjaar 2 (basis-kader)

Magister-code	Beheersingsniveau	Omschrijving
D	Je bent er nog niet	De leerling heeft minder dan de helft van de leerdoelen behaald. De leerling laat onvoldoende werkhouding en motivatie zien.
C	Je bent op weg	De leerling heeft de helft van de leerdoelen behaald. De leerling laat een wisselende werkhouding zien en is matig gemotiveerd.
B	Je beheerst het goed	De leerling heeft $\frac{3}{4}$ van de leerdoelen behaald. De leerling laat een goede werkhouding zien en is gemotiveerd.
A	Je beheerst het super	De leerling heeft alle leerdoelen behaald. De leerling laat een super werkhouding zien en is altijd gemotiveerd!

Tekenen

PTO Tekenen vmbo basis-kader (leerjaar 1)				
Magistercode	Product	Toets/product herkansbaar?	Kerdoel	Vaardigheid
101	Portfoliomapje	Nee	48	Creativiteit, techniek toepassen: vorm, lettertype, schetsen, inkleuren.
102	Ontwerpen grote tekenmap	Nee	48	Ontwerpen schetsen.
103	Grote tekenmap: vorm, compositie, decoratie, typografie	Nee	48,52	
104	Werken met primaire en secundaire kleuren.	Nee	48,52	Verven, dekkend mengen, werken met potlood, werken met plakkaatverf.
105	Mengen van primaire en secundaire kleuren.	Nee	48	Verven, dekkend mengen.
106	Mengen van tinten.	Nee	48,52	Verven, mengen van tinten.
107	Werkstuk verf.	Nee	48,49,52	Verven, mengen, schetsten en presenteren eigen werk.
108	Compositie kleur.	Nee		
301				Samenwerken
302				Werken & doorzetten
303				Communicatie
304				Respect
305				Reflecteren

Beheersingsnormen Tekenen leerjaar 1 (basis-kader)		
Magistercode	Beheersingsniveau	Omschrijving
D	Je bent er nog niet	De leerling heeft minder dan de helft van de leerdoelen behaald. De leerling laat onvoldoende werkhouding en motivatie zien.
C	Je bent op weg	De leerling heeft de helft van de leerdoelen behaald. De leerling laat een wisselende werkhouding zien en is matig gemotiveerd.
B	Je beheerst het goed	De leerling heeft $\frac{3}{4}$ van de leerdoelen behaald. De leerling laat een goede werkhouding zien en is gemotiveerd.
A	Je beheerst het super	De leerling heeft alle leerdoelen behaald. De leerling laat een super werkhouding zien en is altijd gemotiveerd!

PTO Tekenen vmbo basis-kader (leerjaar 2)

Magister-code	Product	Product herkansbaar?	Kerdoel	Vaardigheid
101	Ontwerpen map	Nee		Ontwerpen van initialen, logo, symbolen. Stileren. Schetsen. Communiceren. Creatief werken. Techniek toepassen.
102	Werkstuk tekenmap	Nee	48,52	Ontwerpen van initialen, logo. Stileren. Werken met kleurovergang.
103	Ruimte tekening/Poster	Nee	48,52	Perspectief in 2D en 3D. Ruimtelijk tekenen: verkleinen, overlappen, afsnijden. Werken met licht, donker en schaduw.
104	Werkstuk ruimte tekening/ Poster	Nee	48,50,52	Ruimtelijk, 3D tekenen. Werken met kleurovergang. Werken met potlood/verf.
105	Kerstproject	Nee	48,49,52	
106	Ontwerpen/ schetsen stripverhaal	Nee	48,52	Vertellen met beelden. Aandacht voor ruimte, compositie, vorm en kleur.
107	Werkstuk stripverhaal	Nee	48,52	Aandacht voor ruimte, compositie, vorm, kleur en mix media.
108	Verhoudingen	Nee	48,49,52	Verhoudingen hoofd, ogen, neus, oren en kapsel. Lijn-en-stip-structuren en licht-donker structuren.
109	Graffiti schetsen/ontwerpen	Nee	48,50,51,52	Graffiti schetsen/ontwerpen
110	Werkstuk graffiti	Nee	48,49,52	Graffiti lettervormen, figuren, kleur, compositie, vorm. Omlijnen.
111	Fantasie structuur/figuur	Nee	48,52	
112	Werkstuk structuur/figuur	Nee	48,52	Aandacht voor compositie en vorm. Werken met waskrijt en graffiti verf.
113	Verrijkingsopdracht	Nee		
301				Samenwerken
302				Werken & doorzetten
303				Communicatie
304				Respect
305				Reflecteren

Overgangsnormen Teken en leerjaar 2 (basis-kader)

Magistercode	Beheersingsniveau	Omschrijving
D	Je bent er nog niet	De leerling heeft minder dan de helft van de leerdoelen behaald. De leerling laat onvoldoende werkhouding en motivatie zien.
C	Je bent op weg	De leerling heeft de helft van de leerdoelen behaald. De leerling laat een wisselende werkhouding zien en is matig gemotiveerd.
B	Je beheerst het goed	De leerling heeft $\frac{3}{4}$ van de leerdoelen behaald. De leerling laat een goede werkhouding zien en is gemotiveerd.
A	Je beheerst het super	De leerling heeft alle leerdoelen behaald. De leerling laat een super werkhouding zien en is altijd gemotiveerd!

Muziek

PTO Muziek vmbo basis-kader (leerjaar 1)				
Magister -code	Product	Duur toets (min.)	Toets/product herkansbaar?	Vaardigheid
201	Proefwerk instrumentenleer digitaal	50	Nee	Instrumentenleer
202	Proefwerk instrumentenleer manueel	50	Nee	Instrumentenleer
203	Proefwerk notenleer deel 1	50	Nee	Notenleer
204	Proefwerk notenleer deel 2	50	Nee	Notenleer
205	Notenleer toepassen (1 hand)	50	Nee	Notenleer
206	Notenleer toepassen (2 handen)	50	Nee	Notenleer
207	Lied analyse	50	Nee	
208	Lied componeren	50	Nee	Componeren
209	Playback manueel	50	Nee	Playbacken
210	Keyboard manueel	50	Nee	Spelen op keyboard
211	Drummen manueel	50	Nee	Drummen
212	Muziektheorie	50	Nee	
213	Videoclip maken	50	Nee	Videoclip maken
301				Samenwerken
302				Werken & doorzetten
303				Communicatie
304				Respect
305				Reflecteren

Overgangsnormen Muziek leerjaar 1 (basis-kader)		
Magistercode	Beheersingsniveau	Omschrijving
D	Je bent er nog niet	De leerling heeft voor zijn toetsen overwegend D niveau.
C	Je bent op weg	De leerling heeft voor zijn toetsen overwegend C niveau.
B	Je beheerst het goed	De leerling heeft voor zijn toetsen overwegend B niveau.
A	Je beheerst het super	De leerling heeft voor zijn toetsen overwegend A niveau.

Leergebied bewegen en sport

Lichamelijke opvoeding

PTO L.O. vmbo basis-kader (leerjaar 1)				
Magistercode	Discipline/oefening	Periode	Kerndoel	Vaardigheid
101	Voetbal	Buiten	56	Vrijlopen
102	Verspringen	Buiten	53	Elkaar beoordelen
103	Werpen en vangen	Buiten	57	Werpen
104	Hockey	Buiten	55	Dribbel, push
105	800 meter loop	Buiten	58	Grenzen verleggen
106	40 meter sprint	Buiten	53	Bewegen en regelen
107	Verspringen en hoogspringen	Buiten	53	Bewegen en regelen
108	Korfbal	Binnen	57	Rekening houden met anderen
109	Low impact BOM	Binnen	55	Bewegen op muziek
110	Steunspringen	Binnen	55	Grenzen verleggen
111	Hoogspringen	Binnen	55	Springen
112	Lange mat oefening	Binnen	54	Handstand, koprol, radslag
113	Acrogym	Binnen	54	Samenwerken
301				Samenwerken
302				Werken & doorzetten
303				Communicatie
304				Respect
305				Reflecteren

Beheersingsnormen Lichamelijke opvoeding leerjaar 1

Aan het einde van jaar 1 wordt de leerling beoordeeld op de volgende criteria:

- De leerling is zich bewust van zijn/haar leerdoelen en niveau van inspanning en laat zien dat hij/zij deze verbetert.
- De leerling luistert naar -, houdt rekening met-, helpt-, coacht-, en stimuleert anderen en is zelf ook aanspreekbaar, coachbaar en kan omgaan met kritiek.
- De leerling heeft zijn/haar sportspullen in orde, komt op tijd in de les en volgt zelfstandig afspraken op.
- De leerling neemt zelf initiatief bij het klaarzetten en opruimen van de materialen en heeft oog voor veiligheid en duurzaamheid.

De leerling beheerst de technieken en vaardigheden van de onderdelen die aangeboden worden op zijn/haar niveau en laat zien dat hij/zij deze verbetert.

Magistercode	Beheersingsniveau	Omschrijving
D	Je bent er nog niet	De leerling voldoet aan minder dan 3 beheersingsnormen.
C	Je bent op weg	De leerling voldoet aan 3 of meer beheersingsnormen, maar niet aan alle. Waarbij een van de twee eerste beheersingsnormen voldaan moet worden.
B	Je beheerst het goed	De leerling voldoet aan de beheersingsnormen.
A	Je beheerst het super	De leerling voldoet aan de beheersingsnormen en stijgt daarbij boven zichzelf uit.

PTO L.O. vmbo basis-kader (leerjaar 2)				
Magistercode	Discipline/oefening	Periode	Kerdoel	Vaardigheid
101	Frisbee	Buiten	57	Zelfregulatie
102	Softbal	Buiten	55	Spelregelkennis
103	Kogelstoten	Buiten	55	Kogelstoten
104	Hockey	Buiten	56	Vrijlopen
105	60 meter sprint	Buiten	53	Bewegen en regelen
106	Verspringen	Buiten	53	Bewegen en regelen
107	Basketbal	Binnen	56	Spelregelkennis
108	Hoogspringen	Binnen	53	Grenzen verleggen
109	Acrogym	Binnen	57	Samenwerken
110	IRun2BFit	Buiten	58	Grenzen verleggen
111	Rollen	Binnen	54	Salto
112	Dans	Binnen	54	Bewegen op muziek
301				Samenwerken
302				Werken & doorzetten
303				Communicatie
304				Respect
305				Reflecteren

Overgangsnormen Lichamelijke opvoeding leerjaar 2

Aan het einde van jaar 2 wordt de leerling beoordeeld op de volgende criteria:

- De leerling is zich bewust van zijn/haar leerdoelen en niveau van inspanning en laat zien dat hij/zij deze verbetert.
- De leerling luistert naar -, houdt rekening met-, helpt-, coacht-, en stimuleert anderen en is zelf ook aanspreekbaar, coachbaar en kan omgaan met kritiek.
- De leerling heeft zijn/haar sportspullen in orde, komt op tijd in de les en volgt zelfstandig afspraken op.
- De leerling neemt zelf initiatief bij het klaarzetten en opruimen van de materialen en heeft oog voor veiligheid en duurzaamheid.
- De leerling beheerst de technieken en vaardigheden van de onderdelen die aangeboden worden op zijn/haar niveau en laat zien dat hij/zij deze verbetert.

Magistercode	Beheersingsniveau	Omschrijving
D	Je bent er nog niet	De leerling voldoet aan minder dan 3 overgangsnormen.
C	Je bent op weg	De leerling voldoet aan 3 of meer overgangsnormen, maar niet aan alle. Waarbij een van de twee eerste beheersingsnormen voldaan moet worden.
B	Je beheerst het goed	De leerling voldoet aan de overgangsnormen.
A	Je beheerst het super	De leerling voldoet aan de overgangsnormen en stijgt daarbij boven zichzelf uit.

PTO Sportklas vmbo basis-kader (leerjaar 1 + 2)				
Magistercode	Discipline/oefening	Periode	Kerdoel	Vaardigheid
301				Samenwerken
302				Werken & doorzetten
303				Communicatie
304				Respect
305				Reflecteren

Leergebied mens & media

Informatiekunde

PTO Informatiekunde vmbo basis-kader (leerjaar 1)				
Magister-code	Opdracht	Waar staat de leerstof?	Opdracht herkansbaar?	Vaardigheid
101	Computer basisvaardigheden	www.ictles.nl	Ja	Computer basisvaardigheden
102	Document in Google Documenten	www.ictles.nl	Ja	Werken met Google Documenten
103	Presenteren in Google Presentaties	www.ictles.nl	Ja	Presenteren
104	Spreadsheet in Google Spreadsheets	www.ictles.nl	Ja	Werken met Google Spreadsheets
105	Fotobewerking	www.ictles.nl	Nee	Fotobewerking
106	Mediawijsheid	www.ictles.nl	Nee	
107	Project 1	www.ictles.nl	Nee	
108	Project 2	www.ictles.nl	Nee	
109	Project 3 ¹⁴			
301				Samenwerken
302				Werken & doorzetten
303				Communicatie
304				Respect
305				Reflecteren

¹⁴ Mogelijk een extra project voor extra gemotiveerde leerlingen.

Beheersingsnormen Informatiekunde leerjaar 1 (basis-kader)

Aan het einde van jaar 1 heeft de leerling:

- 8 Onderdelen afgerond met een goede beheersing.
- Minimaal één versie van elk product ingeleverd.
- Aangetoond dat hij bij minstens drie kernvaardigheden op weg is of beter.
- Aangetoond dat hij op weg is met de 21st century skills.

Magistercode	Beheersingsniveau	Omschrijving
D	Je bent er nog niet	De leerling heeft minder dan de helft van de doelen behaald. De leerling laat onvoldoende werkhouding en motivatie zien.
C	Je bent op weg	De leerling heeft de helft van de leerdoelen behaald. De leerling laat een wisselende werkhouding zien en is matig gemotiveerd.
B	Je beheerst het goed	De leerling heeft $\frac{3}{4}$ van de leerdoelen behaald. De leerling laat een goede werkhouding zien en is gemotiveerd.
A	Je beheerst het super	De leerling heeft alle leerdoelen behaald. De leerling laat een super werkhouding zien en is altijd gemotiveerd!

PTO Informatiekunde vmbo basis-kader (leerjaar 2)				
Magister-code	Opdracht	Waar staat de leerstof?	Opdracht herkansbaar?	Vaardigheid
101	Werkstuk in Google Documenten	www.ictles.nl	Ja	Werken met Google Documenten
102	Presenteren in Google Presentaties	www.ictles.nl	Ja	Presenteren
103	Spreadsheet in Google Spreadsheets	www.ictles.nl	Ja	Werken met Google Spreadsheets
104	Fotobewerking	www.ictles.nl	Ja	Fotobewerking
105	Mediawijsheid	www.ictles.nl	Nee	
106	Project 1	www.ictles.nl	Nee	
107	Project 2	www.ictles.nl	Nee	
108	Project 3	www.ictles.nl	Nee	
109	Project 4 ¹⁵			
301				Samenwerken
302				Werken & doorzetten
303				Communicatie
304				Respect
305				Reflecteren

¹⁵ Mogelijk een extra project voor extra gemotiveerde leerlingen.

Overgangsnormen Informatiekunde leerjaar 2 (basis-kader)

Aan het einde van jaar 1 heeft de leerling:

- 8 Onderdelen afgerond met een goede beheersing.
- Minimaal één versie van elk product ingeleverd.
- Aangetoond dat hij bij minstens drie kernvaardigheden op weg is of beter.
- Aangetoond dat hij op weg is met de 21st century skills.

Magistercode	Beheersingsniveau	Omschrijving
D	Je bent er nog niet	De leerling heeft minder dan de helft van de doelen behaald. De leerling laat onvoldoende werkhouding en motivatie zien.
C	Je bent op weg	De leerling heeft de helft van de leerdoelen behaald. De leerling laat een wisselende werkhouding zien en is matig gemotiveerd.
B	Je beheerst het goed	De leerling heeft $\frac{3}{4}$ van de leerdoelen behaald. De leerling laat een goede werkhouding zien en is gemotiveerd.
A	Je beheerst het super	De leerling heeft alle leerdoelen behaald. De leerling laat een super werkhouding zien en is altijd gemotiveerd!

Vakoverstijgend Onderwijs

Vakoverstijgend onderwijs (VOO)

PTO Vakoverstijgend onderwijs (VOO) vmbo basis-kader (leerjaar 1)				
Magistercode	Product	Toets/product herkansbaar?	Kerdoel	Vaardigheid
101	Bewegingsactiviteit	Ja	55	Bewegen op eigen niveau
102	Helpen bij het Zonneveld.	Ja	35	Iedere les gaan 2 leerlingen helpen/ondersteunen bij de open inloop van het Zonneveld. Hier komen mensen voor een kopje koffie, een spelletje, een praatje en de bingo. Leerlingen serveren koffie en thee, doen de afwas of helpen ouderen met activiteiten.
103	Muziek monopoly	Ja	1,7,20,23,24,26,49,52	Leerlingen maken in groepjes van 3 of 4 een eigen muziek monopoly. Ze onderzoeken het huidige monopoly spel, bedenken andere namen voor straten, opdrachten en vragen. Daarnaast maken ze zelf een bordspel, pionnen, kaartjes en een verpakking. Deze spellen worden gepresenteerd per groepje en uiteindelijk ook gespeeld door derden.
301				Samenwerken
302				Werken & doorzetten
303				Communicatie
304				Respect
305				Reflecteren

Beheersingsnormen VOO leerjaar 1 (basis-kader)		
Magistercode	Beheersingsniveau	Omschrijving
D	Je bent er nog niet	De leerling heeft minder dan de helft van de leerdoelen behaald. De leerling laat onvoldoende werkhouding en motivatie zien.
C	Je bent op weg	De leerling heeft de helft van de leerdoelen behaald. De leerling laat een wisselende werkhouding zien en is matig gemotiveerd.
B	Je beheerst het goed	De leerling heeft $\frac{3}{4}$ van de leerdoelen behaald. De leerling laat een goede werkhouding zien en is gemotiveerd.
A	Je beheerst het super	De leerling heeft alle leerdoelen behaald. De leerling laat een super werkhouding zien en is altijd gemotiveerd!

PTO Vakoverstijgend onderwijs (VOO) vmbo basis-kader (leerjaar 2)

Magistercode	Product	Toets/product herkansbaar?	Kerndoel	Vaardigheid
101	Bewegingsactiviteit	Ja	55	Bewegen op eigen niveau
102	Helpen bij de Bekkerie	Ja	35	LOB
103	Eigen ritme (digitaal)	Ja	1,7,8,11,37	De leerling leert een eigen ritme digitaal vorm te geven met behulp van samples, lied melodieën te creëren. Vervolgens wordt er zang of rap toegevoegd in een taal naar keuze. De songtekst wordt bestudeerd. Uiteindelijk wordt het lied gezamenlijk gepresenteerd.
104	Grafisch vormgeven	Ja	48,49,50,52	De leerling maakt kennis met het vak 'Vormgever'. Het muziekstuk dat gekozen is wordt gepromoot. De leerling doet onderzoek naar verschillende muziekstijlen, vormgeefstijlen en doelgroepen. Vanuit de schetsfase en onderzoeksfase (collages) wordt er digitaal een ontwerp gemaakt voor een poster, flyer en eventueel een startpagina voor het web. De leerling maakt op deze manier kennis met het profiel MVI.
105	Videoclip maken	Ja	48,49,50,52	Passend bij de muziek die gemaakt wordt door de leerlingen, maken ze hier een clip bij. Dit doet de leerling door middel van een onderzoek naar verschillende videoclips, verschillende muziekstijlen en doelgroepen. Vanuit hun onderzoek gaan ze zelfstandig een videoclip maken op hun eigen manier. Ze kunnen zelf in de clip spelen, maar ook een stop-motion maken. Tot slot wordt deze clip gepresenteerd aan de groep.
301				Samenwerken
302				Werken & doorzetten
303				Communicatie
304				Respect
305				Reflecteren

Overgangsnormen VOO leerjaar 2 (basis-kader)

Magistercode	Beheersingsniveau	Omschrijving
D	Je bent er nog niet	De leerling heeft minder dan de helft van de leerdoelen behaald. De leerling laat onvoldoende werkhouding en motivatie zien.
C	Je bent op weg	De leerling heeft de helft van de leerdoelen behaald. De leerling laat een wisselende werkhouding zien en is matig gemotiveerd.
B	Je beheerst het goed	De leerling heeft $\frac{3}{4}$ van de leerdoelen behaald. De leerling laat een goede werkhouding zien en is gemotiveerd.
A	Je beheerst het super	De leerling heeft alle leerdoelen behaald. De leerling laat een super werkhouding zien en is altijd gemotiveerd!

Bijlage 1

Wettelijke kaders vmbo onderbouw

Inleiding

Scholen hebben veel ruimte om het onderwijs in de onderbouw in te richten, maar ze moeten zich ook aan een aantal wettelijke kaders houden. Hieronder worden de wettelijke kaders voor vmbo onderbouw weergegeven (Stichting Platforms Vmbo, 2011).

Kerdoelen

- Scholen moeten de landelijk vastgestelde kerndoelen nastreven.
- In de onderbouw vmbo moet minstens 1425 uur aangeboden worden op basis van de kerndoelen.
- In de onderbouw mag maximaal $\frac{1}{3}$ van de tijd gebruikt worden voor onderwijs dat niet raakt aan de kerndoelen.
- Vmbo leerlingen van de kaderberoepsgerichte-, de gemengde- en theoretische leerweg moeten naast Engels tenminste één moderne vreemde taal aangeboden krijgen.

Een school heeft ruimte om te bepalen hoe de kerndoelen worden aangeboden. Wel moet de school voldoen aan 6 kwaliteitseisen, te weten:

- De leerling leert actief en in toenemende mate zelfstandig
- De leerling leert samen met anderen
- De leerling leert in samenhang
- De leerling oriënteert zich
- De leerling leert in een uitdagende, veilige en gezonde leeromgeving
- De leerling leert in een doorlopende leerlijn.

Taal en rekenen

- Scholen op structurele en herkenbare wijze aandacht besteden aan het bestrijden van achterstanden en de beheersing van de Nederlandse taal.
- Scholen moeten voldoen aan de wettelijke eisen van Nederlands, wiskunde en rekenen (zie referentiekader taal en rekenen).
- In het vmbo moeten leerlingen voorbereid worden op tenminste niveau 2F.

Onderwijstijd

- In leerjaar 1, 2 en 3 moeten per jaar minimaal 1000 klokuren onderwijs worden aangeboden. In jaar 4 minimaal 700 klokuren.

Vakken

- In elk leerjaar moet er gemiddeld minimaal 2 uur lichamelijke opvoeding worden gegeven. Het moet daarbij gaan om praktische bewegingsactiviteiten.

Ruimte voor vmbo onderbouw

Inleiding

Scholen hebben een aantal wettelijke eisen waar ze aan moeten voldoen, zoals blijkt uit de vorige pagina. Ze hebben echter ook veel ruimte om het onderwijs in te vullen. Hieronder staat omschreven welke ruimte dat is (Stichting Platforms Vmbo, 2011).

Kerdoelen

- De school kan de kerndoelen uitwerken op een manier die past bij de leerlingpopulatie.
- De school mag voor bepaalde groepen leerlingen een aangepast programma samenstellen.
- De school beslist welke lesmethodes en leermiddelen worden gebruikt. De school kan ook eigen lesmethodes ontwikkelen en toepassen.
- De school legt verantwoording af over de gemaakte keuzes via schoolplan en schoolgids.

Taal en rekenen

- De school beslist hoe taal en rekenen worden aangeboden: als aparte vakken of juist geïntegreerd in leergebieden of projecten.
- De school besluit of ze (een deel van de) leerlingen wil voorbereiden op een hoger niveau.

Onderwijstijd

- De school mag meer onderwijstijd aanbieden dan de minimumnorm.
- De school bepaalt de duur van een lesuur.
- De school kiest de verdeling van de lessen over de schoolweken.

Uren en vakken

- De school bepaalt op welke manier de beschikbare onderwijstijd verdeeld wordt over de verschillende vakken.
- De school mag op basis van een eigen visie op onderwijs en leren bepalen hoe de uren en vakken worden ingedeeld.
- De school moet zich over de gemaakte keuzes verantwoorden (zowel binnen school als daarbuiten).